

РЕШЕНИЕ

№ 147

гр. Смолян, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Райна Русева

при участието на секретаря Татяна Кишанова
като разгледа докладваното от Райна Русева Гражданско дело №
20225440101018 по описа за 2022 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Предмет на делото са предявените искове от Н. В. О. срещу * „*“ към * гр. София с правното основание на чл. 178, ал.1, т.3 във вр.чл. 187, ал.7 ЗМВР и чл. 86, ал.1 от ЗЗД, чл. 181, ал.3 от ЗМВР за осъждане на ответника да му заплати сумите в размер на 2 105,69 лева – неизплатено възнаграждение за положен от ищеца нощен труд, 310,06 лева – обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положения нощен труд, 241,20 лева – легова равностойността безплатна предпазна храна и ободряващи напитки, 65,42 лева – мораторна лихва върху тази сума, ведно със законната лихва върху сумите по главните искове.

В съдебно заседание исковите се поддържат от процесуалния представител на ищеца- адв.*.

За ответник исковите се оспорват чрез юриск.*.

В постъпили в срока по ГПК отговор от ответника исковите се оспорват.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба, отговора, становищата за съдебно заседание, писмените бележки на ответната страна, и като обсъди събраните по делото писмени доказателства, установи следното от фактическа и правна страна:

По делото няма спор, че ищецът работи при ответника по служебно правоотношение. От заключението по назначената съдебно- счетоводна експертиза се установява, че Н. В. О. - служител на * в РД „*“ гр. Смолян, в Граничен полицейски участък * на длъжност "старши полицай", за периода 18.07.2019г. - 30.09.2022 г. е изпълнявал служебните си задължения при работа със статут на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като на смени, всяка с продължителност от 12 часа, съгласно

изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време. За процесния период основната заплата за длъжността, която заема Н. В. О. е променяна, както следва: -от 18.07.2019г. до 09.01.2020г. – 890.00 лв. -от 10.01.2020г. до 31.12.2020г. – 979.00 лв. -от 01.01.2021г. до 30.06.2022г. – 1126.00 лв. -от 01.07.2022г. до 30.09.2022г. – 1351.00 лв.

За процесния период Н. В. О. е положил общо 1539 часа нощен труд.

При извършената проверка на документи, находящи се в РД „*“ гр. Смолян вещото лице е констатирало, че на Н. В. О. е заплатен положеният нощния труд, без същите часове нощен труд да бъдат превръщани в дневни, съгласно чл.9, ал.2 от НСОПЗ.

За периода 18.07.2019г. - 30.09.2022 г. ищецът е положил общо 1539 часа нощен труд, които са му заплатени на основание Заповеди № 8121з-791/28.10.2014г. и № 8121з-1429/23.11.2017г. на министъра на вътрешните работи, издадени на основание чл. 179, ал. 2 от ЗМВР, където съгласно т. 1 „За всеки отработен час през нощта или за част от него между 22,00 и 06,00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер 0,25 лв.“. Размерът на отработените часове нощен труд, след приравняването им по методологията в „Наредба за структурата и организацията на работната заплата” – чл.9, ал.2 е 1759 часа.

Разликата в часовете отработен нощен труд, след приравняването им по Наредбата е 220 часа. Извънредният труд за служителите на МВР се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Извънредният труд не може да надвишава 280 часа годишно, а за служителите, работещи на смени, какъвто е и ищецът, – 70 часа на отчетен период. За процесния период положения извънреден труд от Н. В. О. е начислен и заплатен, съгласно разпоредбите на Наредбите, определени за държавните служители в МВР.

Според заключението по ССЧЕ общата сума на неначислените и неизплатени възнаграждения за положен нощен труд за периода 18.07.2019г. - 30.09.2022 г., преизчислен, съгласно „Наредба за структурата и организацията на работната заплата” за Н. В. О. е 2105,69 лева. Законната лихва за забава, дължима за всеки тримесечен период върху сумата на разликата между положения нощен труд и преизчисления, изчислен от 1-во число на месеца, следващ тримесечието за което се отнася до 17.10.2022 г. е в размер на 310,06 лева.

От заключението по експертизата се установява, че общата сума, представляваща левовата равностойност на безплатна храна и ободряващи напитки, полагаема се за 12 часови дежурства през периода 17.08.2019г. до 01.08.2020г. е в размер на 241,20 лева. Сумата не е предоставена под формата на ваучери за храна или парични средства. Законната лихва за забава, изчислена върху стойността на непредоставените безплатна храна и ободряващи напитки считано за всеки месечен период от 01.09.2019г. до 17.10.2022г е в размер на 65,42 лева

Съдът намира, че иска с правната квалификация на чл. 178, ал.1, т.3 във вр.чл. 187, ал.7 ЗМВР е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна

седмица, съгласно чл. 187, ал. 1 от ЗМВР. Разпоредбата на чл. 187, ал. 3 от ЗМВР регламентира, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Според ал. 10 на чл. 187 от ЗМВР редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

За положения над определеното работно време труд държавните служители в МВР, работещи на смени, имат право на възнаграждение за извънреден труд, който се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение - чл. 187, ал. 7 от ЗМВР. Според чл. 187а, ал. 4 ЗМВР редът за полагане, компенсиране и отчитане на извънреден труд над ограниченията по чл. 187, ал. 8 се регламентира с наредбата по чл. 187, ал. 10. През исковия период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. (д.в. бр. 60 от 02.08.2016 г.) за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители (отм.). Преди цитираната наредба е действала Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г., която е отменена с Решение № 8585/11.07.2016 г. по адм. д. № 5450/2016 г. на ВАС. От своя страна с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. е отменена Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г., чл. 31, ал. 2 от която постановява, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22:00 и 06:00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, каквото правило не се съдържа в издадените впоследствие наредби. Последното не е предвидено в действалата през исковия период нормативна уредба.

С Тълкувателно решение №1 от 15.03.2023 год. на ОСГК на ВКС се приема, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

Предвид разясненията, дадени с посоченото по-горе Тълкувателно решение, не следва да се възприема и дадения вариант от вещото лице със заключението по ССЧЕ, съобразно което е поискано и допуснато изменение на иска. Положеният от ищеца нощен труд е в границите на уреденото в ЗМВР работно време за тази категория служители. Не е налице празнота в нормативната уредба, касаеща заеманата от ищеца длъжност и приложение следва да намерят разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

Съгласно разпоредбата на чл. 179, ал. 2 от ЗМВР у словията и редът за изплащане на допълнителните възнаграждения по ал. 1 се определят с

наредба на министъра на вътрешните работи, а техният размер - с негова заповед. Според заключението по ССЧЕ положеният от ищеца нощен труд е заплатен, но без същите нощни часове да бъдат превръщани в дневни съгласно чл.9 от НСОПЗ. Т.е., в случая, допълнителното възнаграждение за положен нощен труд е заплатено според приетото в ЗМВР- на база заповед на министъра на вътрешните работи, което се установява и от заключението по назначената ССЧЕ.

След като е установен такъв ред в ЗМВР за изчисляване на възнаграждението за нощен труд, то не следва да се прилага чл.9 от НСОПЗ.

Съдържанието на правоотношението за полагания от служителите на МВР нощен труд е правно уредено, не се касае за празнота, както се посочи, или противоречие, които да бъдат запълвани и преодолявани с прилагането по аналогия на КТ и Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.. Без значение е какъв размер на възнаграждението е предвиден в специалните норми, но след като са законодателно уредени, те са приложими. Следва да се посочи, че именно предвид спецификата на изпълняваната работа на държавните служители по ЗМВР, е налице и конкретна уредба. Разликата в статута и изпълняваната, специфичните условия на труд са компенсирани привилегии в сравнение с тези по трудово правоотношение, изразяващи се напр. в по-дълги отпуски, по- високи размери на обезщетения при прекратяване на правоотношението, по-ранно пенсиониране, а също и ограничения. Предимствата и ограниченията са свързани именно със специфичните функции. С посоченото по- горе ТР от 15.03.2023 год., постановено по тълкувателно дело № 1 по описа за 2020 г. на Общо събраните на гражданска колегия на Върховният касационен съд на РБ е даден отговор точно на спорния въпрос, като същото е задължително за съдилищата.

Предвид изложените съображения, ще следва претенцията за заплащане на допълнителното възнаграждение за положения нощен труд да бъде отхвърлена. Тъй като иска за лихви е акцесорен и е обусловен от изхода по главния иск, като неоснователен следва да се отхвърли и предявения иск по чл. 86 ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва, както и за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на иска в съда.

По отношение на другия главен иск, съгласно разпоредбата на чл.181, ал.3 от ЗМВР (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015г., доп., бр. 97 от 2017 г., изм., бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.08.2020 г.) на служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата ѝ равностойност. На служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за което се полагат ободряващи напитки, се осигурява левовата им равностойност. Според разпоредбата на чл.181, ал.1 от ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Отчитайки характера на търсеното вземане, при положение, че реално не са предоставени полагащите се храна и напитки за процесния период и понастоящем такова изпълнение е невъзможно, се дължи левовата им равностойност. В другия случай, длъжникът би бил освободен именно поради негово неизпълнение. Исковете подлежат на уважаване съобразно установения от вещото лице по назначената ССЧЕ размер и допуснатото

изменение на размера на претенциите за левовата равностойност на безплатна храна и напитки, както и за лихвите.

С оглед изхода на делото, ще следва ответната страна да бъде осъдена да заплати на ищеца направени съдебни разноски, изчислени съобразно уважената част от исковете в размер на 56,31 лева.

Ще следва ищецът да бъде осъден да заплати съдебни разноски на ответника за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лева.

Ще следва ответникът да бъде осъден да заплати по сметка на РС-Смолян държавна такса върху уважените искове в размер на 100,00 лева /изчислена върху уважените искове за легова равностойност на храна и ободряващи напитки и върху иска за лихви за забава/, както и 75,00 лева за изплатеното от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице по ССЧЕ, отчитайки поставената задача към експертизата по тези искове, които са с отделни правни основания /за задачата по втория главен иск с мораторни лихви/.

По горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените искове от Н. В. О., ЕГН*****, с адрес *, срещу * „*“ към * с правното основание на чл. 178, ал.1, т.3 във вр.чл. 187, ал.7 ЗМВР и чл. 86, ал.1 от ЗЗД, за осъждане на * „*“ към * да му заплати сумите в размер на 2105,69 лева – неизплатено възнаграждение за положен нощен труд за периода от 18.07.2019г. до 30.09.2022г., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата мола в съда 17.10.2022г. до изплащането на сумата, 310,06 лева – обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положения нощен труд за периода от 01.10.2019г. до 17.10.2022г.

ОСЪЖДА * „*“ - *, да заплати на Н. В. О., ЕГН*****, с адрес * *, сумите в размер на 241,20 лева – леговата равностойност на безплатна храна и ободряващи напитки за периода 17.08.2019г. до 01.08.2020г., ведно със законната лихва върху сумата за леговата равностойност за храна и ободряващи напитки, считано от 17.10.2022г. до изплащането ѝ, 65,42 лева – мораторна лихва върху дължимата сума за равностойност на храна и ободряващи напитки за положен труд в часовия диапазон 22:00 - 6:00 часа за процесния период от 01.09.2019г. до 17.10.2022г.

ОСЪЖДА * „*“ - *, да заплати на Н. В. О., ЕГН*****, с адрес * *, направените съдебни разноски по делото за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 56,31 лева.

ОСЪЖДА Н. В. О., ЕГН*****, с адрес * *, да заплати на * „*“ - *, съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лева.

ОСЪЖДА * „*“ - *, да заплати по сметка на Районен съд- Смолян държавна такса върху уважените искове в размер на 100,00 лева, както и както и 75,00 лева за изплатеното от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице по назначената ССЧЕ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд- Смолян в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____